

Има ли малцинства?

Има ли наистина малцинства въ Македония — запитватъ се често несвѣдующи нѣкои европейски политици, прѣдъ които грабителитѣ на Македония прѣдставятъ склученитѣ договори за миръ като алфа и омега на политическото и международно право. За тия, които боготворятъ само правото на силата и които, или не виждатъ, или не искатъ да видятъ, че задъ това кавичкосано право стои истинското право на народитѣ, както и за ония, които иматъ облагитѣ на грабежа — малцинства въ Македония нѣма; но понеже шило въ торба се не крие и понеже проспалата съвѣсть на политиканствуваща Европа, колкото и слабо, почна вече да чувствува тормоза на единъ международенъ институтъ — Обществото на Народитѣ — кошмарния тоя въпросъ за малцинствата падна като горчива билка въ политическото меню на Бѣлградъ. И, понеже почна да става ясно, че свѣтътъ се намира въ единъ процесъ, когато империализма на държавитѣ живѣе вече конвулсивни дни и, понеже малцинствата сж ония имено бацили, които разяждатъ държавнитѣ организми — Сърбия, за да отложи края на разпадането си, за да отбѣгне всѣки остъръ погледъ отъ Обществото на Народитѣ, които рано или късно ще я постави като болникъ на операционната маса въ политическата клиника на Европа — зема непрекъснато доза слѣдъ доза лѣчебни прахове противъ тия тѣй болезнени

бацили, които мира ѝ не даватъ.

Така прѣцѣняваме ний новитѣ и отчаяни опити на Сърбия да убѣди, както себе си, тѣй и своитѣ народи, тѣй и политическия свѣтъ, *че въ Македония български малцинства нѣма.*

Макаръ, че прѣди това тя доказа, че не тачи даже и ония малцинства, които сж безспорно признати, именно ароманскитѣ, турскитѣ и албанскитѣ; макаръ че Сърбия не е дала още училища и черкви на тия малцинства, а всичко е заставено *„да прича сръбски па да разуме и Богъ“* — въпроса за българскитѣ малцинства я особено тревожи, защото отъ него зависи да посочи поне най-малкото привидно основание за владѣнието на Македония. *Има въ Македония сърби — има и Сърбия право да я владѣе, нѣма ли сърби — тя е осждена на ампутация и като така още сега трѣба да мине като болникъ подъ лѣкарското наблюдение на Обществото на Народитѣ.*

Наистина, прѣди на тая тема да се каратъ софийскитѣ и бѣлградски професори, върховната дума за опрѣдѣляне своята народностъ има самото славянско население въ Македония, ала тогазъ, когато ще искаме да използваме и оная малка сѣнка на закрила, която ни дава Обществото на Народитѣ, когато още не е дошелъ часа населението само да има думата си, съ една рѣчь, когато искаме да се възползуваме отъ клаузата за малцинствата — въпросътъ съ какви

славяни е населена Македония се слага прѣдъ насъ съ всичката си живостъ.

Защото ясно е за Сърбия, а трѣба да бжде ясно и намъ, че отъ въпроса за сществуването на български малцинства въ Македония зависи и сществуването на македонския въпросъ всрѣдъ днешния поне политически ареопагъ.

И затова не само сме добри българи всички ние, които най-много държимъ на лозунга „Независима Македония“ но сме и трѣба да бждеме по-добри българи отъ българитѣ на България; такива, които въ името на българския си произходъ оспорваме на Сърбия всѣкакво етническо право надъ Македония, такива, които въ името на националното си това чувство носимъ 70 годишна духовна, политическа и революционна борба. Такъвъ единъ патриотизъмъ нѣма нищо общо съ шовинизма, защото между едното и другото има цѣла бездна.

И затова ний не само работимъ за независима Македония, но най-сърдечно трѣба да се сродимъ съ тая идея, като едничка спасителна идея, която ни застрахова противъ всѣкакви политически размѣни между тритѣ балкански държави, противъ всѣко едно попадане подъ чужда асимилация, *що може да накърни нашето българско чувство.*

И затова нашитѣ съотечественици инородци: власи, албанци и турци не само не трѣба да ни подозиратъ, когато ний се гордѣемъ съ българското си име и искаме да минаваме за по-добри българи отъ българитѣ на България, но тѣ, които най-добрѣ ни познаватъ, дали сме сърби или българи — най-много трѣба да ни обичатъ, когато сме такива добри българи.

Защото: безъ българи въ Македония, нѣма македонски въпросъ, а безъ македонски въпросъ, безъ една независима Македония, сир., когато българитѣ ще трѣба да бждатъ сърби, когато слѣдователно Сърбия ще има и етническо право да владѣе Македония — за останалитѣ малцинства, турци, власи и албанци, не само нѣма да има право, но не ще има и мѣсто.

Защото изходната точка на на сръбскитѣ претенции върху Македония е славянския елементъ въ нея. Сполучи ли тя да го погълне, то тя е извадила изъ строя на македонскитѣ народности най-главния елементъ, постигайки двѣ ползи едноврѣменно: разслабване на главния борецъ за независима Македония и създаване вече свои етнографски права, въ които случаи останалитѣ малцинства оставатъ вече като лека плячка на сръбската алчностъ,

И само защото това е така, Сърбия, като искусенъ фокусникъ, а и като болникъ, който иска да се дезинфекцира противъ всичко

отрови организма — прави отчаяни усилия да разпжди отъ себе си тая отровна оса — българскитѣ малцинства, която само показва че има наблизно осино едно гнѣздо, нарѣчено македонски въпросъ.

Не е безопасна тая оса за сръбската държава. Нейното бръмчене смушава съня на болника, а когато ще изпита и жилото ѝ — а до-ще день и за това — явно е, че страдащия отъ много рани болникъ ще легне безнадежно . . .

И ето защо, трепетътъ, съ който тоя болникъ се брани отъ бръмчащото до него осино гнѣздо, е много естественъ.

И ето защо, впусна се и сръбската държава, ту да издава сборници на сръбски народни пѣсни, показвайки ги прѣдъ свѣта като македонски, ту да намира сръбски старини въ Македония, страната, която въ миналото сръбитѣ сж владѣли всичко 50 години, ту да словословятъ за свой Св. Климента, за когото Димитрий Хомятиянъ въ XIII вѣкъ говори: *почитамъ Климента, българския пастиръ . . . Заедно съ божествения Наума, Ангелария и Горазда, той първи прояви ревностъ да изучи свѣтото писание, приведено съ отлично труженничество на мѣстно българско нарѣчие.*

Впусна се тя да създава теорията, че българското съзнание въ Македония се дължело на българ. екзархия, а когато и това не успѣло, се е започнало съ революция.

И редъ такива „аргументи“, съ които платенитѣ по Западъ сръбски глашатаи надаватъ силнъ викъ напоследъкъ, но аргументи, които за насъ не сж нищо друго, освѣнъ кола грънци, на които стига една тояга . . .

Но ако всичко това виждаме ясно, ако прѣцѣняваме, че отъ въпроса дали въ Македония има добри българи зависи да има и македонски въпросъ, тогава нека ние наистина вземемъ въ ржцѣтѣ си тая тояга, която ще се стовари върху сръбската кола грънци!

Нека заговоримъ по-високо за българския си произходъ и за нашитѣ незиблеми права да се наричаме българи!

И идеала който ние прѣслѣдуваме за извоюването на една самостоятелна родина ще бжде не само въ хармония, но и въ подкрѣпа на това наше право.

Защото приютяването подъ това знаме на всички македонски народности става единствено въ името на гарантирането на народностнитѣ права на всѣка една отъ тѣхъ. Това знаме е източникъ на чистъ патриотизъмъ и едноврѣменно съ политическия си лозунгъ за братството на македонскитѣ народности, е и врагъ на всѣкакъвъ шовинизъмъ въ нашето дѣло.

И така въ идния брой: има ли въ Македония българи?